

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. LI. Romana prælationis. Prælatio competens domino directo an procedat in venditione sub hasta ad instantiam ejusdem domin; Et de termino duorum mensium quomodo currat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

phyteutici, atque firmatur huiusmodi quindennia emphyteutica debent adinstar illorum, quæ in Cancellaria solvuntur pro Beneficiis unitis, idcirco consideratio admittenda non erat, quoniam beneficia non transeunt casualiter, & præter Papæ intentionem à persona privata ad manum mortuam, sed directè & immediatè, eodem modo quo præfens concessio facta erat, & consequenter idem dicendum, veniret ex regula æquiparatorum, quorum idem debet esse iudicium ex collectis per *Barb. axiom. 14.* unde transcribendo solent scribentium informationes allegationibus repleti.

Nihilominus responsio mihi non placebat ex diversa pariter ratione, quoniam in Beneficiis, concessio seu unio, non fit per ipsos Annatas & Officiales, dum fit per Papam, ipsi insens, sed quia isti habent officia titulo oneroso, omnisque ratio exigit, ut gratia Principis non debeat esse tertio præjudicialis, eique tollere jus ex causa onerosa competens, idcirco de ejusdem Papæ consensu ita implicito, cum Dataria seu Cancellaria dicatur ejus organum, id introductum est pro dictorum officialium relevatione, & indemnitate; Quæ ratio adaptabilis non est ad hanc facti speciem, dum concessio manui mortuæ facta est per ipsummet dominum, qui hoc præjudicium prævidere debuit, & potuit; Ac etiam quia verisimile est, ut ejus tanquam jam prævisi ratione, concessio facta sit pro aliquo majore canone, quàm facta esset privato, à quo dictum alud emolumentum sperari potuisset.

Unde propterea, reflectendo ad veritatem, mihi videbatur probabilitatem alteri parti magis assistere, potissime verò stante subsequuta observantia, quæ juxta receptissimam propositionem in foro quotidianam, dicitur optima interpretis, nedum voluntatis morientium, sed etiam contrahentium, aut aliàs quomodolibet disponentium. Ideoque considerabam dictam Cancellariæ Apostolicæ consuetudinem, fuisse quidem originem, seu causam introductionis hujus alterius consuetudinis in materia emphyteutica, sed discretivè, & ut unius vel alterius subjectæ materiæ qualitas exigit, non autem ut rigorosè intrare debeat regula comparatorum, seu subrogatorum, &c.

Hinc etiam, occasione hujus disputationis, ponderabam erroneum pro meo iudicio videri istud quindennium emphyteuticum regulare cum altero beneficiali de 15. in 15. annos, ibi enim cum beneficia conferantur ad vitam unius personæ, quam non egrediuntur, idcirco rationabiliter, capiendò quamdam mediam viam uniformem regulatam à dispositione, vel ratione textus in *l. hereditatum ff. ad legem salicidiam*, dictus terminus præscriptus est, quæ ratio bene militaret in hac materia emphyteutica, quando, vel ex consuetudine, vel ex lege investituræ, quilibet successor teneretur petere renovationem, atque pro ea laudemium seu aliud emolumentum solvere, prout dispositum est in feudis, in quibus loco dictæ renovationis successit relevium ex deductis in *Campanien. relevii sub rit. de feudis disc. 28.* sed ista circumstantia cessante, talis comparatio non bene intrat, quoniam succedentibus hæredibus sanguinis, nullum laudemium solvendum est, atque adhuc est sub quæstione, an solvi debeat per hæredem extraneum, utpote in investitura emphyteutis merè hereditariæ comprehensum, ex iis, quæ habentur *disc. præced.* unde spes laudemiorum restringitur ad solum casum alienationis, vel summum ad alterum prædictum successionis extraneorum; Igitur incongruum est

istum casum regulare cum dicta alia regula fundata in sola vita unius personæ, sed potius omnino placeant ponderata per *Fontanell. de part. claus. 4. gloss. 12. num. 23.* ut scilicet pro singulorum casuum & bonorum qualitate ac circumstantiis id prudentis Judicis arbitrio singulis 30. vel 50. annis, ac plus & minus respectivè decidendum sit.

ROMANA PRÆLATIONIS.

PRO

CATHARINA TESTONA.

CUM

MARCHIONE PALUTIO.

Casus disputatus in Rota incertus est exitus, forsitan fortius per concordiam.

Prælatio competens Domino directo an procedat in venditione sub hasta facta ad instantiam ejusdem Domini; Et de termino duorum mensium quomodo currat.

SUMMARIUM

- 1 **F**acti series.
- 2 An jus prælationis competat in venditione sub hasta.
- 3 Ubi etiam retractus vel prælatio in dicta venditione competeret, adhuc cessat, ubi sub hasta sit ad instantiam ipsius cui retractus competit.
- 4 Prælatio non competit Domino in alienatione facta inter comprehensos in investitura.
- 5 Quando incipiat currere terminus duorum mensium Domino concessus ad prælationem.

DISC. LI.

Archio Palutius, creditor pro canonicis decursis in summa scut. ferè 500. debitis per Vallettam pro vinea de ejus directo dominio, mandatum executivum obtentum, exequi & consumari curavit super eadem vinea, subhaltata, & Testonæ, vel ejus auctori deliberata, quibus sequutis, prælatione Domino competentè in vim *l. fin. C. de jur. emphyt.* intentavit, atque ab A. C. obtinuit introductaque per appellationem causa in Rota coram *Verospio*; Pro Testona scribens dicebam, quod licet clara sit dispositio *text. in d. l. fin.* super prælatione Domino directo competente & de qua *Capic. & adden. dec. 99. Girrb. dec. 52. numer. 1. Capic. latr. dec. 46. num. 15. cum seqq.* qui alios cumulant.

Omissaque inspectione, an retractus ex jure communi vel municipalis alicui competentis, procedat in venditione, quæ Judicis auctoritate & sub hasta sequatur, in qua negativam in puncto juris veteriorem firmant *Specul. in tit. de rescin. vendit. §. nunc videndum numer. 20. Roman. cons. 107. Gratian. alios congerens discept. 544. num. 46. & seqq. Schrader de feud. par. 8. cap. 7. num. 34. Aponi. de potestate Proreg. tit. de divers. provis. §. 1. num. 11. & dec. 11. Capic. latr. consuls. 27. n. ult. & consuls. 96. n. 34.* ac etiam deductum est *sub rit. de servitutibus ad materiam*

viam retractus; Nil obstante quod rota in aliquibus decisionibus contrarium teneat, presertim apud Gregor. dec. 193. quia id recte procedit in terminis Constitutionis 22. Gregor. XIII. ob prægnantiam verborum, non autem in puncto juris communis, ut advertitur dec. 429. numer. 3. post Cenc. de cens.

Ubi etiam saltem in Urbe ex dicta Constitutionis dispositione, vel ratione, aut augmento (illæsa veritate) etiam in his terminis emphyteuticis, de quibus Constitutio non loquitur, tenenda esset affirmativa; Attamen, adhuc id recte procedere possit in judiciali subhastatione, quæ fieret ad instantiam habere intentum, cum ita res transeat soluta à quibuscumque possessoris hypothecis, oneribus, & vinculis ex regula text. in l. lex veltigoli de pignor. à quibus non solvitur, ubi non jure devolutionis sed emptionis idem dominus rem acquirit, quia non jure suo primævo, et tanquam per resolutionem juris possidentis, sed potius istius jure obtinere dicitur, juxta distinctionem, de qua Surd. dec. 286. Unde propter istam viam eligendo, declarasse censetur non curasse de ipsa re, dum ipsemet mediante publica subhastatione, invitavit oblatores, quos aliàs esset fallere sub publica fide; Ac etiam quia sibi integrum erat cum aliis in oblatione concurrere, dum allegare non potest ignorantiam actus ad ejus instantiam gesti, ut in proximis terminis Gratian. discept. 544. numer. fin. Postius de subhast. inspect. 36. num. 32. ubi quod habens jus prælationis si eligat viam concurrenti cum aliis in subhastatione, & patiatur superari, amittat tale jus, ad quod allegat dec. 184. num. 14. par. 1. rec.

Et in terminis magis proximis prælationis non competentis Principi domino directo, si ad sui fisci instantiam fiat subhastatio Franch. March. dec. 325. num. 4. lib. 1. & ceteri apud Nigrum de laudem. tom. 1. quæst. 37. num. 46. & in proposito tanquam absolutum præsupponere videtur Nigrus ubi supra tom. 2. quæst. 14. num. 54. atque istam credebam esse veritatem ex dicta satis congrua ratione, quod ita ipsemet diversum animum declaravit, Et clarius ex alia magis convincenti, quod ipsemet invitavit oblatores non delucendos sub fide publica, cum aliis ponderationibus, quæ habentur d. tit. de servitutibus ad materiam retractus.

In quadam alia Romana vinea pro Cæcilia Andream cum Christophoro Cincio coram A. C. dicebam hanc prælationem non competere in casu alienationis, quæ fieret in personas comprehensas in vestitura non omnino extraneas, quia ratio dictæ leg. fin. fundatur in ea ratione, nè dominus teneatur habere emphyteutam ignotum, & minùs gratum, quod dici non potest de personis in investitura comprehensis, quos omnes velle in emphyteutas ab initio concessionis declaravit, ut post Clar. & alios latè Fulgin. de emphyt. tit. de laudem quæst. 8. num. 29. & 30. & de alien. quæst. 1. num. 193. & seqq. ubi quod isto casu absque alio domini assensu licite fieri potest alienatio etiam in remotiores, Ut enim alibi hoc eodem titulo advertitur, prohibita interversio ordinis, seu proximitatis percutit ipsos vocatos inter se, juxta notata in l. unum ex familia ff. de legat. 2. & frequenter sub tit. de fideicommissis, sed de hoc nil pertinet ad dominum, cujus respe-

ctu omnes de genere vocato nulla data est diuina vel proximitatis discretione sunt ejusdem qualitatis, eique sufficit non egredi genus à se volentem, & transire bona in personas ignotas, & nolitas, de quo etiam habetur in Assens. sub tit. de feud. d. si. 108.

Item in alia Romana prælationis pro Petro Bichinardo, scribendo ad favorem domini prælationem petentis, difficultas erat in lapsu termini duorum mensium à die scientiæ, quem tamè non obtare dicebam, Tum quia, cum de jure, ac etiam ex pacto expresso sub clausula, & non aliàs, requiretur domini assensus; qui stante dicta clausula necessarius est, quamvis aliàs de jure non esset requisitus, ex partium voluntate potius, & tanquam conditio, quam ex juris dispositione, utique dici non poterat venditio perfecta, & ante perfectionem non currit tempus Millin. dec. 446. adden. ad Buratt. dec. 937. num. 14. & seqq. Tum etiam quia cum textus in d. l. fin. præscribat certam formam denunciationis, ibi, disponimus attestacionem domino transmitti, quod etiam habetur in cap. potuit extra lucati, ibi, requisito, eique nunciato, sequitur solam scientiam non sufficere, sed terminum esse computandum à die servatæ formæ denunciationis, ut in specie in Romana prælationis 24. Februarii & 20. Junii 1644. coram Roiis inter suas dec. 229. & 246. Et in terminis prælationis competentis creditori censuario in emptione fundi censiti ex Bulla Pii V. stante dicta ratione quod certam formam præscribat Ottobon. dec. 268. quæ est in Verulana molendini confirmata 28. Junii 1652. & 24. Martii 1653. coram Pevinigerio.

BONONIEN.

SEU

NONANTVLANA

BONORUM DE PEPULIS

PRO

PEPULIS

CUM

GONZAGHIS.

Casus disputatus coram A. C. & resolutus pro Gonzaghis.

An in emphyteusi hæreditaria, & ad quoscunque transitoria servari debeat ordo successionis in investitura præscriptus, prohibita possessoribus facultate alienandi, seu aliàs disponendi, Vel potius idem ordo præscriptus censeatur in casu successionis ab intestato, non immutata emphyteusis natura.

De transactione inita per emphyteusis possessorem, An & quando præjudicet successoribus ab investitura vocatis independenter ac jure proprio venientibus.

SUMMARIUM.

- 1 Acti series.
- 2 Ex quibus probetur emphyteusis hæreditaria.
- 3 Bona emphyteutica Abbatis Nonantolana sunt hæreditaria.

K 4

4 Ordo